

POSTANOWIENIE

Dnia 7 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie ze skargi K. K.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w [...] w sprawie o sygn. I ACa [...], po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 7 września 2022 r.,

oddala skargę.

UZASADNIENIE

I.

29 czerwca 2022 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) K. K., zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w [...], w sprawie o sygn. I ACa [...]. Skarżący wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania w tej sprawie, przyznanie od Skarbu Państwa kwoty 20 000 zł oraz o zasądzenie od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając przedstawione żądania Skarżący podniósł, że sprawa została zarejestrowana w Sądzie Apelacyjnym w [...] 30 grudnia 2020 r. Po podjęciu czynności dotyczących rozpoznania wniosku o zwolnienie od kosztów postępowania i wniosku o wyłączenie sędziego, zakończonych w kwietniu 2021 r., nastąpił okres bezczynności Sądu aż do dnia 13 maja 2022 r., kiedy to wyznaczono

termin rozprawy na 13 lipca 2022 r. Skarżący wskazał również, że pozew o zapłatę w przedmiotowej sprawie złożył 15 września 2015 r., przez co postępowanie w sprawie trwa ponad 7 lat, czyli - w ocenie Skarżącego - znacznie dłużej niż jest to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla jej rozstrzygnięcia.

II.

Sąd Najwyższy na podstawie akt sprawy ustalił, że pozew w sprawie wpłynął do Sądu Rejonowego w W. 15 września 2015 r. Postanowieniem z 3 listopada 2017 r., II C [...], Sąd ten przekazał sprawę w całości do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S., który wyrokiem z 27 sierpnia 2020 r., I C [...], oddalił powództwo.

Powód wniósł apelację, która wpłynęła do biura podawczego Sądu Apelacyjnego w [...] 29 grudnia 2020 r. Postanowieniem z 29 stycznia 2021 r. Sąd ten oddalił wniosek Powoda o zwolnienie od kosztów sądowych. Pismem z 1 lutego 2021 r. wezwano Powoda do uzupełnienia braków apelacji w postaci uiszczenia opłaty, a zarządzeniem z 19 lutego 2021 r. stwierdzono usunięcie braków fiskalnych w terminie.

Pismem z 18 lutego 2021 r. (data wpływu do Sądu Apelacyjnego) pełnomocnik Powoda wniosła o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia postanowienia oddalającego wniosek Powoda o zwolnienie od kosztów sądowych. Wniosek ten został oddalony postanowieniem z 4 marca 2021 r.

W dniach 23 lutego 2021 r. i 25 lutego 2021 r. (daty wpływu do Sądu Apelacyjnego) pełnomocnik Powoda złożyła pisma procesowe, przedstawiając stanowisko w sprawie. Pismem z 4 marca 2021 r. pełnomocnik Powoda została wezwana do uzupełnienia braków dotyczących pełnomocnictwa. Pismem z 16 marca 2021 r. pełnomocnik Powoda udzieliła odpowiedzi na wezwanie Sądu.

Pismem z 16 marca 2021 r. (data wpływu do Sądu Apelacyjnego) pełnomocnik Powoda złożyła wniosek o wyłączenie sędziego referenta. Wniosek ten został oddalony postanowieniem z 1 kwietnia 2021 r.

W dniu 20 sierpnia 2021 r. wpłynął wniosek pełnomocnika Powoda o rozpoznanie sprawy w składzie 3-osobowym. Zarządzeniem z 1 października 2021 r. Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] nie uwzględnił wniosku.

W dniu 18 lutego 2022 r. Powód złożył osobiście pismo procesowe zawierające wnioski dowodowe, a 7 kwietnia 2022 r. złożył pismo procesowe obejmujące w szczególności wniosek o wyznaczenie terminu rozprawy. Pismem z 8 kwietnia 2022 r. Powoda poinformowano, że rozprawa zostanie wyznaczona po powrocie sędziego sprawozdawcy z urlopu wypoczynkowego, zgodnie z kolejnością wpływu.

W dniu 10 maja 2022 r. termin rozprawy wyznaczono na 13 lipca 2022 r.

Pismem z 18 maja 2022 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) Powód złożył osobiście skargę na przewlekłość postępowania. Sąd Najwyższy odrzucił skargę postanowieniem z 2 czerwca 2022 r., I NSP 190/22.

W dniu 24 maja 2022 r. Powód złożył wniosek o wyznaczenie terminu rozprawy i rozpoznanie skargi na przewlekłość postępowania.

W dniu 13 lipca 2022 r. odbyła się rozprawa apelacyjna. Wyrokiem ogłoszonym 20 lipca 2022 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację Powoda.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według art. 2 ust. 1 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 75, dalej: u.s.p.p.) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

W myśl art. 2 ust. 2 u.s.p.p. dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia

kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

W ustawie o skardze na przewlekłość postępowania nie określono, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. W orzecnictwie przyjmuje się, że pod pojęciem tym należy rozumieć wielomiesięczną beczynność sądu, polegającą na niewyznaczeniu rozprawy bądź niepodejmowaniu czynności (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 grudnia 2018 r., I NSP 40/18; z 11 września 2019 r., I NSP 88/19; z 14 listopada 2019 r., I NSP 151/19; z 12 maja 2020 r., I NSP 37/20; z 27 października 2020 r., I NSP 151/20). W odniesieniu do postępowania apelacyjnego wskazuje się, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku beczynności sądu drugiej instancji, polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej w ciągu 12 miesięcy od daty wpłynięcia apelacji (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 27 marca 2019 r., I NSP 88/18; z 6 września 2019 r., I NSP 74/19; z 31 października 2019 r., I NSP 134/19; z 19 grudnia 2019 r., I NSP 173/19).

W skardze zaskarżone zostało postępowanie przed Sądem Apelacyjnym w [...], chociaż w uzasadnieniu wskazał Skarżący, że postępowanie łącznie toczy się już ponad 7 lat. Niemniej Sąd Najwyższy – dostrzegając okoliczności sprawy i czas jej łącznego trwania – ocenia postępowanie Sądu Apelacyjnego. W tym wypadku trudno doszukać się cenionej wielomiesięcznej beczynności. Czynności podejmowane były sprawnie, zgodnie z wpływami. Pisma procesowe i wnioski Skarżącego załatwiano bez zbędnej zwłoki. Co prawda od 1 kwietnia 2021 r., kiedy oddalono wniosek Powoda o wyłączenie sędziego referenta. W następnych miesiącach Sąd odwoławczy podejmował dalsze czynności, jak nieuwzględnienie wniosku Powoda o rozpoznanie sprawy w składzie trzyosobowym (1 października 2021). Sąd wydawał też zarządzenia, w tym dotyczące pisma Powoda z 18 lutego 2022 r. zawierającego wnioski dowodowe. Nie można więc przyjąć, że doszło do

długotrwałej bezczynności Sądu. Nie można tracić z oczu okoliczności obiektywnych, takich jak utrudnienia organizacyjne wynikające ze stanu epidemii. W przypadku wielomiesięcznej bezczynności Sądu nie miałyby one istotnego znaczenia dla oceny tego, czy doszło do przewlekłości postępowania, ale w sytuacji, gdy ta bezczynność sądu jest nieznaczna należy je dostrzec.

W związku z powyższym, na podstawie art. 12 ust. 1 u.s.p.p., Sąd Najwyższy orzekł, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nie doszło do przewlekłości postępowania.

W świetle powyższego Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[as]